

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ДІЯЛЬНОСТІ
ФАХІВЦЯ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Рівень вищої освіти
Галузь знань
Спеціальність
Освітня програма
Статус дисципліни
Мова навчання

Другий (магістерський) рівень вищої освіти
01 Освіта/Педагогіка
011 Освітні, педагогічні науки
Педагогіка вищої школи
Обов'язкова
українська

Робоча програма навчальної дисципліни «**Моделювання професійної підготовки та діяльності фахівця в системі вищої освіти**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **01 Освіта/Педагогіка** спеціальності **011 Освітні, педагогічні науки** освітньої програми «**Педагогіка вищої школи**».

Розробники: Опачко Магдаліна Василівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

протокол № 81 від «1» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Ч.В. /проф. Козубовська І.В./
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

протокол № 8 від «1» серпня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії факультету суспільних наук

Попадич /доц. Попадич О.О./
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	2	2
	Лекції:	
	34	10
	Практичні (семінарські):	
	14	4
Вид підсумкового контролю: модульне контрольне оцінювання	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: іспит	Самостійна робота:	
	72	106

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу "Моделювання професійної підготовки та діяльності фахівця в системі вищої освіти" – є формування у здобувачів освіти системи теоретичних знань та практичних умінь щодо моделювання професійної та соціальної діяльності майбутнього фахівця, моделі особистості фахівця, а також чіткого уявлення про зміст і особливості професійної підготовки майбутнього фахівця у системі вищої освіти.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

СК 1. Здатність проектувати і досліджувати освітні системи.

СК 1. Здатність проектувати і досліджувати освітні системи.

СК 3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.

СК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.

СК 9. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Педагогіка вищої школи», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності	ПРН 2
Організувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти	ПРН 5
Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.	ПРН 6
Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.	ПРН 8
Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.	ПРН 9

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Моделювання професійної підготовки та діяльності фахівця в системі вищої освіти»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Вміти використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у розробці складових компонент професійної, інноваційної та дослідницької діяльності	ПРН 2
Володіти здатністю організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти	ПРН 5
Володіти навичками розроблення та реалізації інноваційних й дослідницьких проєктів у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.	ПРН 6
Уміти розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.	ПРН 8
Забезпечувати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.	ПРН 9

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

Поточний контроль, який під час вивчення навчальної дисципліни проходить в індивідуальній, груповій, фронтальній формах.

Методи поточного контролю: усний, письмовий, практичний, самоконтроль.

Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Моделювання професійної підготовки та діяльності фахівця в системі вищої освіти» передбачає 2 варіанти завдань з переліку теоретичних питань та 10 тестових завдань. Кожен варіант складається викладачем вибірково з нижченаведених переліків теоретичних та тестових завдань.

Підсумковий контроль – іспит, який проводиться в усній формі.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Протягом семестру студенти вивчають два модулі з дисципліни. Модуль складається з двох змістових модулів. Після виконання кожного змістового модуля здійснюється поточний контроль у вигляді письмової роботи. Студенти, які не відвідували лекції або не в повному обсязі виконали програму семінарських занять, до поточного модульного контролю не допускаються.

Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною системою. Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни складається із середнього арифметичного балу за модулі та балів за поточний контроль.

Студент, який в результаті поточного оцінювання або підсумкового контролю за модулем отримав більше 60 балів, має право не складати іспит з дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, що студент (ка) хоче покращити підсумкову оцінку за модуль із дисципліни, він (вона) має складати іспит.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання за один змістовий модуль отримав середнє арифметичне менше 60 балів зобов'язаний складати іспит з дисципліни. У разі, коли відповіді студента під час іспиту оцінені менш ніж 60 балів, він (вона) отримує незадовільну підсумкову оцінку.

Поточне оцінювання здійснюється за трьома складовими:

- контроль за виконання модульних завдань (письмові тестові завдання);
- контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру;
- контроль індивідуальної та самостійної роботи.

Якщо студент відвідав менше 50 відсотків занять, то систематичність та активність його роботи оцінюється в 0 балів.

Оцінювання активності під час аудиторних занять, індивідуальної та самостійної роботи здійснюється у межах 30 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	50	100
8	9	8	8	9	8		

T1, T2, T3, T4, T5, T6 – теми першого модуля програми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	50	100
9	8	7	9	8	9		

T7, T8, T9, T10, T11, T12 – теми другого модуля програми

Відповідність методів навчання та форм і методів контролю програмним результатам ОП «Педагогіка вищої школи»

Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
ПРН 2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності	Лекція-презентація, пояснювально-ілюстративний метод, практичні заняття	індивідуальна робота, усне опитування, методична розробка
ПРН 5. Організувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти	Лекція-конференція, метод дискусії, метод проєктів, метод експертної оцінки, практичне заняття	Педагогічний диктант, усне опитування, реферативна доповідь, Індивідуальні завдання,
ПРН 6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проєкти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.	Метод проєктів, метод колективного обговорення, лабораторна робота	Усне опитування, Анотований звіт, Індивідуальні завдання, Оцінка навчального

		проєкту (-ів) у формі презентації
ПРН 8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.	Дуальна лекція, метод візуалізації, метод моделювання, практичні роботи, метод збору та аналізу інформації, метод фокусування	Опорний конспект, тестування. Індивідуальне завдання, реферат
ПРН 9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.	Лекція з використанням опорного конспекту, Лекція-візуалізація,, метод збору та аналізу інформації, консультативний метод, метод самооцінки, методи групової взаємодії	Анотований звіт. потрфолю, тестування

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	4	30	3	30
Презентація	1	5	1	5
Участь у дискусії (диспуті)	1	2	1	2
Розробка портфолію на задану тему	1	3	1	3
Есе на задану тему	1	5	1	5
Анотований звіт	1	2	1	2
Реферат	1	3	1	3
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом	11	100	10	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Після виконання програми змістового модуля у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді виконання письмових завдань репродуктивного й творчого характеру, який оцінюється від 1 до 50 балів. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

50 балів (оцінка «відмінно») – студент виконав завдання запропонованого йому варіанта в повному обсязі і виявив при цьому:

- глибокі та повні знання матеріалу дисципліни;

- вільне володіння науковою термінологією;
- творчу самостійність;
- високу культуру оформлення знань та відповідний рівень умінь і навичок.

40 балів (оцінка «добре») – студент виконав завдання запропонованого йому варіанта в повному обсязі, вичерпно реалізував усі питання, виявив творчу самостійність, добре орієнтується в сучасних проблемах основ педагогіки, продемонстрував високу культуру оформлення знань, належний рівень умінь та навичок, але в роботі наявні окремі несуттєві помилки. Ставиться за виконання 75 % усіх завдань.

30 балів (оцінка «задовільно») – студент виявив задовільні знання матеріалу, але допустив при цьому окремі грубі фактичні помилки та неточності, а культура оформлення знань та рівень його умінь і навичок ще недостатні. Правильно виконано більше 50% запропонованих завдань

20 балів (оцінка «незадовільно») – студент не виявив достатніх фахових знань з предмета, не досяг реалізації завдання через загальну слабку орієнтацію в програмовому матеріалі, а культура його мовлення й оформлення знань незадовільні. Завдань виконано менше від 50 %.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковим семестровим контролем з дисципліни «Моделювання професійної підготовки та діяльності фахівця в системі вищої освіти» є іспит, який проводиться в усній формі. Студент, який в результаті поточного оцінювання або підсумкового контролю за модулем отримав більше 60 балів, має право не складати іспит з дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. Для покращення підсумкової оцінки з дисципліни складання іспиту є обов'язковим.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання отримав середнє арифметичне менше 60 балів зобов'язаний складати іспит з дисципліни. У разі, коли відповіді студента під час іспиту оцінені менш ніж 60 балів, він (вона) отримує незадовільну підсумкову оцінку.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальне поняття феномену діяльності (професійної) та її моделювання

Тема 1. Поняття діяльності, її філософський, психологічний і педагогічний аспекти

Філософський аспект діяльності. Психолого-педагогічний аспекти діяльності. Професійна діяльність фахівця. Структура діяльності фахівця. Поняття “підготовка” та

“готовність”. Підготовка майбутнього фахівця до професійної діяльності у освітньо-виховному процесі вищого навчального закладу. Особливості професійної діяльності викладача вищої школи. Сутнісна характеристика терміна “професія”. Поняття професіоналізму, педагогічної майстерності.

Тема 2. Взаємозв'язок між підготовкою і діяльністю

Поняття про освітньо-професійну програму підготовки (ОПП), професіограму, Національну рамку кваліфікацій (НРК). Поняття про «Класифікатор професій». Поняття кваліфікації, кваліфікаційних рівнів. Використання результатів навчання як основи для опису кваліфікацій. Моделювання підготовки фахівців на основі врахування нормативних документів та сучасних вимог, що визначають зміст підготовки фахівців освітнього рівня: перелік професій (посад) фахівців відповідного рівня та кваліфікаційні вимоги до них; діючі галузеві стандарти вищої освіти (освітньо-професійна програма підготовки фахівця); основні законодавчі та нормативні документи з питань розвитку вищої освіти в Україні; діючі нині навчальні та робочі навчальні плани підготовки бакалаврів і спеціалістів за відповідним напрямом, програми навчальних дисциплін; основні тенденції та перспективи розвитку галузі, новітні досягнення у *галузі* (або галузях) промисловості та галузях знань; необхідність підвищення якості фундаментальної, інформаційної та мовної підготовки фахівців.

Тема 3. Поняття моделювання та його особливості у соціально-гуманітарних науках

Моделювання як метод наукового пізнання. Моделювання як метод наукового пізнання, методологічний засіб наукового дослідження. Поняття про основні способи моделювання: 1) предметне моделювання; 2) знакове (інформаційне) моделювання. Моделювання у психолого-педагогічних дослідженнях. Моделювання в педагогіці вищої школи. Поняття про суперечності, що сформувалися в теорії і методиці професійної педагогічної освіти. Сучасні моделі соціально-педагогічної діяльності. Модель професійної діяльності. Загальна схема розробки моделі фахівця та його професійної діяльності.

Тема 4. Аналіз професійної діяльності фахівця

Характеристика професійної діяльності фахівця. Характеристика професійної діяльності викладача вищої школи. Особливості професійної діяльності фахівця та його освітньої підготовки. Підвищення якості професійної підготовки фахівця. Характеристика складових елементів загальної структури професійної діяльності фахівця. Рівні сформованості професійно орієнтованих знань, умінь та навичок студентів. Зміст професійної підготовки фахівця. Зміст професійної діяльності викладача вищого навчального закладу. Взаємозв'язок між професійною діяльністю та професійною підготовкою фахівця. Феномен викладача як менеджера навчально-виховного процесу. Проблеми і перспективи професійної підготовки фахівців.

Тема 5. Сутність і призначення моделі фахівця

Роль і призначення моделі фахівця та моделі його професійної діяльності. Взаємозв'язок між моделлю фахівця та моделлю його професійної діяльності. Моделювання професійної діяльності фахівця-викладача вищої школи. Моделювання соціальної діяльності фахівця-викладача вищої школи. Методики аналізу документів як джерел для формування моделі фахівця та його професійної діяльності. Нормативна база моделювання діяльності фахівця. Технологія моделювання діяльності фахівця.

Тема 6. Моделювання діяльності фахівця у контексті глобального освітнього виміру.

Застосування системного підходу до побудови нормативної моделі майбутньої професійної діяльності фахівця (модель фахівців). Розробка моделі професійної діяльності в контексті європейських трансформацій: цифровізація, діджиталізація, компетентнісний та студентоцентризований підходи. Модель професійної компетентності викладача вищої школи. Професійний розвиток майбутнього фахівця у контексті сучасної соціокультурної ситуації

Змістовий модуль 2. Моделювання професійної підготовки та діяльності фахівця

Тема 7. Моделювання освітньо-професійної підготовки магістрів.

Зв'язок між змістом навчального матеріалу та майбутньою діяльністю фахівця. Структурно-логічна схема підготовки. Поняття про науково-методичне структурування процесу реалізації освітньо-професійної програми (послідовність вивчення навчальних дисциплін, форми і періодичність виконання індивідуальних завдань та проведення контролю тощо). Моделювання змісту навчання на основі освітньо-кваліфікаційної характеристики та освітньо-професійної програми підготовки магістрів зі спеціальності «Педагогіка вищої школи».

Тема 8. Моделювання навчального процесу у вищій школі в умовах студентоцентрованої підготовки

Теоретичні засади кредитно-модульної системи організації навчання у вищій школі. Функції викладача у організації навчального процесу. Модель організації навчання у ВОЗ. Компоненти моделі, їх зміст. Взаємозв'язок елементів моделі організації навчального процесу у ВОЗ. Етапи розробки структурно-логічної моделі підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями «бакалавр», «магістр» відповідного напрямку. Поняття про цикли підготовки. Нормативні та вибіркові навчальні дисципліни.

Тема 9. Зміст підготовки фахівця

Поняття змісту освіти. Чинники, що впливають на формування змісту освіти. Теорії організації змісту освіти. Оновлення змісту освіти у контексті концептуальних підходів філософії сучасної освіти. Освітній процес, його компоненти та змістове оновлення складових педагогічного процесу. Поняття про педагогічну інноватику. Інноваційний підхід у організації процесу підготовки фахівців у сучасному ВОЗ.

Тема 10. Моделювання педагогічної діяльності у вищій школі

Моделювання лекційних курсів. Вибір видів та форм занять у процесі моделювання педагогічної діяльності. Моделювання семінарських і практичних занять. Моделювання самостійної роботи студентів. Моделювання різних видів контролю.

Тема 11. Моделювання управлінської діяльності

Поняття управлінських моделей та їх види. Алгоритм створення педагогічної моделі. Групи управлінських ситуацій і вибір засобів моделювання педагогічної діяльності. Схеми моделей педагогічної діяльності. Схема моделі формування професійно-особистісних якостей педагога. Схема педагогічної моделі організації навчання в умовах вищої школи. Схема педагогічної моделі формування методичної майстерності викладача. Схема моделі процесу підготовки заняття.

Тема 12. Професійна адаптація майбутнього фахівця у освітньому середовищі вищої школи

Нормативно-законодавчу базу регуляції і супроводу організації компетентнісно орієнтованої моделі підготовки фахівців. Сутність студентоцентризму та зв'язку якості вищої освіти із реалізацією принципів академічної доброчесності і свободи. Особливості освітньо-професійної програми та методичні засади її розробки. Інформаційно-методична база освітньої та професійної підготовки майбутніх фахівців. Зміст і структура навчальних планів (їх основна і вибіркова складові). Аналіз ОПП, навчальних планів, робочих програм. Проектування індивідуальних освітніх траєкторій з урахуванням студентоцентрованого підходу. Механізми дієвості реалізації принципів академічної доброчесності.

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 120				
	Форма навчання: денна				
	Усього	у тому числі			
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр					
Модуль 1					
Тема 1. Поняття діяльності, її філософський, психологічний і педагогічний аспекти	8	2			6
Тема 2. Взаємозв'язок між підготовкою і діяльністю	8	2			6
Тема 3. Поняття моделювання та його особливості у соціально-гуманітарних науках	10	2	2		6
Тема 4. Аналіз професійної діяльності фахівця	8	2			6
Тема 5. Сутність і призначення моделі фахівця	10	2	2		6
Тема 6. Моделювання діяльності фахівця у контексті глобального освітнього виміру.	12	4	2		6
Модульна контрольна робота	2	2			
Разом за модуль	58	16	6		36
Модуль 2					
Тема 7. Моделювання освітньо-професійної підготовки магістрів.	10	4			6
Тема 8. Моделювання навчального процесу у вищій школі в умовах кредитно-модульної системи.	12	4	2		6
Тема 9. Зміст підготовки фахівця.	8	2			6
Тема 10. Моделювання педагогічної діяльності у вищій школі.	10	2	2		6
Тема 11. Моделювання управлінської діяльності.	10	2	2		6
Тема 12. Професійна адаптація майбутнього фахівця у освітньому середовищі вищої школи.	10	2	2		6
Модульна контрольна робота	2	2			
Разом за модуль	62	18	8		36
Разом за семестр	120	34	14		72

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 120					
	Форма навчання: заочна					
	у тому числі					
	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Поняття діяльності, її філософський, психологічний і педагогічний аспекти	10	1				9
Тема 2. Взаємозв'язок між підготовкою і діяльністю	10	1	1			8
Тема 3. Поняття моделювання та його особливості у соціально-гуманітарних науках	10	1				9
Тема 4. Аналіз професійної діяльності фахівця	9,5	0,5				9
Тема 5. Сутність і призначення моделі фахівця	10,5	0,5	1			9
Тема 6. Моделювання діяльності фахівця у контексті глобального освітнього виміру.	10	1				9
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль						
	60	5	2			53
Модуль 2						
Тема 7. Моделювання освітньо-професійної підготовки магістрів.	10	1				9
Тема 8. Моделювання навчального процесу у вищій школі в умовах кредитно-модульної системи.	10,5	0,5	1			9
Тема 9. Зміст підготовки фахівця.	9	1				8
Тема 10. Моделювання педагогічної діяльності у вищій школі.	10,5	0,5	1			9
Тема 11. Моделювання управлінської діяльності.	10	1				9
Тема 12. Професійна адаптація майбутнього фахівця у освітньому середовищі вищої школи.	10	1				9
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль						
	60	5	2			53
Разом за семестр						
	120	10	4			106

5.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Поняття діяльності, її філософський, психологічний і педагогічний аспекти 1. Філософський, психолого-педагогічний аспекти діяльності. 2. Професійна діяльність фахівця. Структура діяльності фахівця. Поняття “підготовка” та “готовність”. 3. Особливості професійної діяльності викладача вищої школи. Сутнісна характеристика терміна “професія”.	2	0,5

	4. Поняття професіоналізму, педагогічної майстерності.		
2	Тема 2. Аналіз педагогічної діяльності викладача вузу 1. Соціальна та педагогічна компетентність викладача у загальній системі його професіоналізму. 2. Зміст і особливості професійної діяльності викладача вищої школи. 3. Особливості професійної діяльності фахівця та його освітньої підготовки. 4. Соціальні позиції та ролі працівників освітніх організацій.	2	0,5
3	Тема 3. Особливості професійної підготовки фахівця 1. Поняття про освітні (галузеві) стандарти. 2. Навчальні плани та програми. 3. Поняття освітнього процесу. 4. Зміст і процес підготовки фахівців. Формування професійної компетентності. 5. Підготовка майбутнього фахівця до професійної діяльності у логіці підсистеми “бакалавр–спеціаліст–магістр” у навчально-виховному процесі вищого навчального закладу.	2	0,5
4	Тема 4. Технологія розробки моделі професійної і соціальної компетентності фахівця 1. Нормативно-правова основа моделювання. 2. Технологія моделювання професійної та соціальної діяльності фахівця. 3. Структура професіоналізму майбутнього фахівця. 4. Особливості розробки моделі освітньої та професійної підготовки майбутнього фахівця.	2	0,5
5	Тема 1. Моделювання педагогічної діяльності у підготовці фахівців 1. Специфіка педагогічної діяльності та її моделювання. 2. Метод моделювання в педагогічних системах. 3. Основи моделювання педагогічної діяльності у вищій школі. 4. Поняття про Національну систему кваліфікацій і Національну рамку кваліфікацій. 5. Моделювання різних видів педагогічної діяльності.	2	1
6	Тема 2. Моделювання змісту підготовки в умовах кредитно-модульної системи організації навчання 1. Поняття навчальної та робочої програм. Структура навчальних програм, робочих навчальних програм (на прикладі навчальних та робочих програм зі спеціальностей «Педагогіка вищої школи»). 2. Види та форми контролю ступеню досягнення цілей підготовки за навчальною дисципліною. 3. Зміст навчальної дисципліни, яка пропонується до самостійного опанування. 4. Форми та методи контролю самостійної роботи студентів.	4	1
Разом		14	4

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми (завдання)	Кількість Годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Поняття “підготовка” та “готовність”. Сутність професійної підготовки	7	10
2.	Тема 2. Поняття “професії” і “професіоналізму”. Професійна діяльність.	7	10
3.	Тема 3. Поняття про моделювання. Сучасні моделі соціально-педагогічної діяльності.	7	10
4.	Тема 4. Нормативно-законодавча база моделювання діяльності і підготовки фахівця у ЗВО.	7	10
5.	Тема 5. Компетентнісний підхід у освіті. Його роль і місце у моделювання професійної підготовки і діяльності	7	11
6.	Тема 6. Взаємозв'язок між моделлю фахівця та моделлю його професійної діяльності	7	11
7.	Тема 7. Моделювання професійної діяльності фахівця-викладача вищої школи	8	11
8	Тема 8. Моделювання соціальної діяльності фахівця-викладача вищої школи	8	11
9	Тема 9. Проектування індивідуальної освітньої траєкторії	7	11
10	Тема 10. Використання інтернет-сервісів та програм для організації та управління освітнім процесом у ВОЗ	7	11
	Разом:	72	106

Самостійна робота над навчальною дисципліною також включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до семінарських (практичних) занять; систематизацію вивченого матеріалу перед заліком (іспитом); опрацювання та підготовку огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей; переклад іноземних джерел встановленої тематики; розроблення схем, таблиць, діаграм, мультимедійних презентацій тощо.

5.5. Індивідуальні завдання

До індивідуальної роботи у процесі вивчення навчальної дисципліни відносяться творчі й індивідуальні навчально-дослідні завдання, зокрема: дослідження практичних ситуацій; підготовка реферативних матеріалів на актуальні теми з елементами наукового дослідження та його презентація; презентація власних досліджень, підготовка до олімпіад, конференцій; написання есе; виконання вправ різного рівня складності, складання і розв'язування задач, тестових завдань; розробка моделей, явищ і процесів; анотація опрацьованої додаткової літератури (відеофільмів, переглянутих у відео-лабораторіях); розробка моделей професійної діяльності фахівця-викладача вищої школи; анотація прочитаної літератури з елементами науково-дослідної роботи; пошук в комп'ютерних мережах додаткового навчального матеріалу до запропонованих викладачем тем; анотації до статей, методичних посібників, монографій, авторефератів дисертаційних досліджень; аналіз підручників; збір інформації та ознайомлення із зарубіжним досвідом, що стосується певної навчальної проблеми тощо.

Орієнтовна тематика рефератів з «Моделювання професійної підготовки та діяльності»

1. Філософський аспект діяльності
2. Психолого-педагогічний аспекти діяльності

3. Професійна діяльність фахівця
4. Особливості професійної діяльності викладача вищої школи
5. Моделювання як метод наукового пізнання
6. Загальна схема розробки моделі фахівця та його професійної діяльності
7. Моделювання у психолого-педагогічних дослідженнях
8. Моделювання в педагогіці вищої школи
9. Характеристика професійної діяльності фахівця
10. Характеристика професійної діяльності викладача вищої школи
11. Особливості професійної діяльності фахівця та його освітньої підготовки
12. Підвищення якості професійної підготовки фахівця
13. Соціальна компетентність фахівця
14. Соціальна діяльність фахівця
15. Соціальна складова професійної діяльності фахівця
16. Призначення соціальної складової професійної діяльності фахівця
17. Характеристика складових елементів загальної структури професійної діяльності фахівця
18. Рівні сформованості професійно орієнтованих знань, умінь та навичок студентів
19. Зміст професійної підготовки фахівця
20. Зміст професійної діяльності викладача вищого навчального закладу
21. Соціальна компетентність фахівця
22. Соціальні позиції та ролі працівників освітніх організацій
23. Взаємозв'язок між професійною діяльністю та професійною підготовкою фахівця
24. Феномен викладача як менеджера навчально-виховного процесу
25. Проблеми і перспективи професійної підготовки фахівців
26. Роль і призначення моделі фахівця та моделі його професійної діяльності
27. Взаємозв'язок між моделлю фахівця та моделлю його професійної діяльності
28. Моделювання професійної діяльності фахівця-викладача вищої школи
29. Моделювання соціальної діяльності фахівця-викладача вищої школи
30. Методики аналізу документів як джерел для формування моделі фахівця та його професійної діяльності
31. Нормативна база моделювання діяльності фахівця
32. Технологія моделювання діяльності фахівця

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

Підручники

1. Педагогіка вищої школи: підручник /В.П.Андрущенко, І.Д.Бех, І.С. Волощук, О.В. Глузман, Н.В. Гузій, Н.М. Дем'яненко, Н.О. Дівінська, М.Б. Євтух, С.А. Калашнікова, О.А. Комар; Ін-т вищ. освіти АПН України. Київ : Пед. думка, 2009. 256 с.
2. Педагогічна майстерність: Підручник./ І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін.; За аг ред.. І. Зазюна – 2-ге вид., доп. Переобл. Київ : Вища школа, 2004. 422 с.
3. Пономарьов О.С., Касьянова О.М. Моделювання діяльності фахівця: підручник. Харків : НТУ «ХПИ», Вид-во ФОП Тагаєв П.О., 2011. 236 с.
4. Шабанова Ю.О. Системний підхід у вищій школі: підруч. для студ. магістратури. Донецьк: НГУ, 2014. 120 с. Режим доступу: <http://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/>

Нормативно-правові документи

1. Про освіту : Закон України від 5 верес. 2017 р. № 2145-VIII. Відом. Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38–39, ст. 380. *Верховна Рада України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.

2. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16 січ. 2020 р. № 463-IX. Відом. Верховної Ради (ВВР), 2020, № 31, ст. 226. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>.
3. Про вищу освіту : Закон України від 1 лип. 2014 р. № 1556-VII. Відом. Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37–38, ст. 2004. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: [Про вищу освіту | від 01.07.2014 № 1556-VII \(rada.gov.ua\)](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-VII)
4. Концепція «Нової української школи». URL: [Book-FINAL-CS6-UPD \(mon.gov.ua\)](https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf)
5. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>.
6. Кремень В. Г., Ляшенко О. І., Локшина О. І. Загальна середня освіта України в контексті освіти країн Європи: тривалість і структура. *Вісник НАПН України*, 2020. Т. 2. № 2. URL: [86-Текст статті-175-3-10-20201018.pdf \(iitta.gov.ua\)](https://iitta.gov.ua/storage/app/public/175-3-10-20201018.pdf).
7. Сучасний університет – одна з основних частин інноваційної діяльності країни: розпочався третій день всеукраїнського форуму «Україна 30. Освіта і наука». URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/suchasnij-universitet-odna-z-osnovnih-chastin-innovacijnoi-diyalnosti-krayini-rozpochavsya-tretij-den-vseukrayinskogo-forumu-ukrayina-30-osvita-i-nauka>.
8. Як просувається реформа вищої освіти? URL: <https://op.ua/news/osvita-v-ukraini/yak-prosuvaet-sya-reforma-vischoyi-osviti>.

Допоміжна

Навчальні посібники та монографії

1. Артемова, Л. В. Педагогіка і методика вищої школи (інтерактивні технології в курсах навчальних дисциплін) [Текст] : навч.-метод. посіб. для ВНЗ. Київ: Кондор, 2016. 272 с.
2. Артемова, Л. В. Педагогіка і методика вищої школи [Текст] : навч.-метод. посіб. для ВОЗ. Київ : Кондор, 2008. 271 с.
3. Кайдалова Л. Г. Професійна підготовка майбутніх фахівців фармацевтичного профілю у вищих навчальних закладах : монографія. Харків : НФаУ, 2010. 364 с.
4. Кайдалова Л. Г. Педагогічна майстерність викладача : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, Н. Б. Щокіна, Т. Ю. Вахрушева. Харків : НФаУ, 2009. 140 с.
5. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Під заг. Ред. О.В. Овчарук. Київ : “К.І.С.”, 2004. 112 с.
6. Лутаєва Т.В., Кайдалова Л. Г. Педагогічна культура : навчальний посібник. Харків : НФаУ, 2013. 156 с.
7. Мармаза О. І. Інноваційний менеджмент. Харків: ТОВ «Планета-принт», 2016. 197 с.
8. Нові вимоги до компетентностей керівників шкіл в Україні. Київ-Одеса 2018. 78 с. <https://lib.iitta.gov.ua/book%20WEB.pdf>
9. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. URL : [https://mon.gov.ua > 2020-metod-rekomendacziyi](https://mon.gov.ua/storage/app/public/2020-metod-rekomendacziyi)
10. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності / Упорядники матеріалів: В. Бахрушин, Є. Ніколаєв. URL : https://msu.edu.ua/library/wpcontent/uploads/2019/11/methods_2019-final.pdf
11. Модернізація освіти України у контексті євроінтеграційних процесів: історико-педагогічний аспект: Монографія / Авт. кол. О.А. Дубасенюк, Н.Г. Сидорчук, Н.В. Якса та ін. / За заг. ред. Н.Г. Сидорчук - Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2008. 300 с.
12. Педагогічні технології: теорія і практика. Курс лекцій [Текст]: навч.посіб. / Під ред. М. В. Гриньова. Полтава : АС МІ, 2004. 180 с.
13. Сабатовська І. С., Кайдалова Л. Г. Моделювання діяльності фахівця : навч. посібник [для магістрантів зі спец. 8.18010021 «Педагогіка вищої школи»]. Харків : В-во НФаУ, 2014. 180 с.
14. Семенова А.В. Розвиток професійної компетентності фахівців засобами парадигмального моделювання (інтерактивний тренінг): Навч.-метод. посіб. . Одеса : СВД Черкасов М. П., 2006. 130 с.

15. Столяренко О. В., Столяренко О. В. Моделювання педагогічної діяльності у підготовці фахівця: навчально-методичний посібник. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 196 с
16. Тарасенко Н. Сучасний стан освітньої реформи в Україні як передумова для подальших трансформацій системи освіти. *Шляхи розвитку української науки: суспільний дискурс*. 2021. № 6. С. 9–18. Режим доступу: <http://nbuviap.gov.ua/images/nauka/2021/06nauka.pdf>.
17. Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні : Методичні рекомендації для магістрантів спеціальності 8.18010021 «Педагогіка вищої школи» / Л. Г. Кайдалова, Т. В. Лугаєва, Н. В. Шварп. Харків. : Вид-во НФаУ, 2013. 42 с.
18. Філософія освіти: Навчальний посібник / За заг. ред. В. Андрущенко, І. Передборської. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. 329 с. Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/Education.pdf>

Періодичні видання

1. Астахова К. Університетський викладач в умовах переходу суспільства до інноваційної
2. Бех В. П., Бех Ю. В. Саморегуляційна парадигма освіти як процес і продукт концептуалізації управління галуззю. *Нова парадигма: Журнал наукових праць* / Гол. ред. В. П. Бех. Вип. 77. К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. С. 21-26.
3. Буряк В. Викладач університету: вимоги до особистісних і професійних рис. *Вища школа*, 2010. № 3-4. С.11-16.
4. Власюк А., Ляшенко Л. Нові підходи до планування і реформування освіти (зарубіжний досвід). *Освіта і управління*. 2002. Т. 5. № 1. С. 59-68.
5. Дзвінчук Д. І. Особливості демократичного управління вищими навчальними закладами у США. *Проблеми гуманітарних наук. наук. зап. ДДПУ. Філософія*. 2006. Вип. 15. С. 104–113
6. Зварич І. Сутність проблеми педагогічної компетентності викладачів у вищих навчальних закладах США. *Вища освіта України*. 2011. № 3. С.112-118.
7. Зязюн І. А. Гуманізм освіти ХХІ століття: філософський і психологічний аспект. *Теорія і практика управління соціальними системами*. Харків: НТУ “ХП”. 2002. № 2. С. 24-35.
8. Зінковський Ю. Стандартизація освіти як імператив реформування вищої школи. *Вища школа*. 2010. №1. С. 24-30.
9. Луговий В.І. Реалізація світового досвіду рівневої, орієнтаційної та галузевої організації вищої школи в Законі України «Про вищу освіту»: шлях до розуміння та визнання. / В.І.Луговий, О.М. Слюсаренко, Ж.В.Таланова. *Вища освіта України*. 2014. № 3 (додаток 1). С. 32-36.
10. Пономаренко В. Проблеми підготовки наукових кадрів. *Вища школа*, 2012. № 2. С.7-19.
- Тарасенко Н. Сучасний стан освітньої реформи в Україні як передумова для подальших трансформацій системи освіти. *Шляхи розвитку української науки: суспільний дискурс*. 2021. № 6. С. 9–18. Режим доступу: <http://nbuviap.gov.ua/images/nauka/2021/06nauka.pdf>.

Інформаційні ресурси

1. Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/cifrova-osvita/avtomatizovaniy-informacijnij-kompleks-osvitnogo-menedzhmentu>
2. Реформа освіти та науки | Кабінет Міністрів України <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/rozvitok-lyudskogo-kapitalu/reforma-osviti>
3. Концепція Нової Української школи. Режим доступу: mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainskashkola <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkolacompressed.pdf>
4. МОН України. URL : <http://www.mon.gov.ua>.
5. Нормативно-правове і програмно-методичне забезпечення організації навчального процесу в ЗНЗ України. URL : <http://www.znz.edu-ua.net>.
6. Освіта. URL : [www. http://www.osvita.org.ua](http://www.osvita.org.ua)
7. Офіційний сайт TIMSS. URL : [www. http://timss.bc.edu](http://timss.bc.edu)
8. Український центр оцінювання якості освіти. URL: <https://testportal.gov.ua>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)